

Barcsay Firka

Weöres Sándor—évforduló különszáma
2013 novembere

Önarckép

Barátom, ki azt mondod, ismeresz engem,
nézd meg szobámat: nincsenek benne díszek,
miket magam választottam; nyisd szekrényemet:
benn semmi jellemzőt sem találsz.

Kedvesem és kutyám ismeri simogatásom,
de engem egyik sem ismer. Ócska hangszerem-
rég megszokta kezem dombját-völgyét,
de ő sem tud mesélni rólam.

Pedig nem rejtőzöm – csak igazából nem vagyok.
Cselekszem és szenvedek, mint a többi,
de legbenső mivoltom maga a nemlét.

Barátom, nincs semmi titkom.
Átlátszó vagyok, mint az üveg – épp ezért
miként képzelheted, hogy te látsz engem?

/Rongyszőnyeg: 4./

Kedves Weöres Sándor!

Azt olvassuk versében, hogy még az Önhöz közel állók sem ismerhették teljes valójában, s mi sem láthatjuk. Szeretnénk megcáfolni e gondolatokat. Mi, padban ülő diákok ismerjük, olvassuk verseit, megpróbáljuk a költeményeken keresztül elképzelni, hogy Ön milyennek látta a világot. A versek tükrök, s a tükör mutatta világban a költő is látszik csak meg kell találni, fel kell fedezni.

Ezzel próbálkoztunk meg e lapszámban.

Reméljük, a Tisztelt Olvasóközönségnek is tetszeni fog.

És kívánunk 100. születésnapjához sok égi boldogságot!

a Barcsay Firka szerkesztősége

A tartalomból:

Életrajz helyett	4
Így indult..	5
Utazni jó	6-12
Motívumok—Kertben, Mély erdőn, Vizivilág, Falu és város, Mesevilág,	13-21
Kedvenceink	22-23
Babona	24-25
Emberi kapcsolatok	26-27
Könyvtárban	28-29
Kedvenc verseink	30
Szójátéktár	31

Életrajz helyett

Igen, helyett, mert a könyvekben azt olvashatjuk a költőről, hogy saját személyét sosem állította előtérbe. Udvarias és szerény egyéniség volt. Költészetéről így nyilatkozott:

„Nem érzem egészen költészetnek azt, amit én csinállok. Sokkal inkább kutatás, kísérlet.”

Ha önmagáról kellett mesélnie, akkor azt emelte ki, hogy Vas megyei fölbirtokos családban született Csöngén. Apja földbirtokos volt, édesanyja több nyelven beszélő művelt asszony. Gyermekkorra falujában telt, s középpontjában a földművesek mindennapos tevékenységei voltak. Amit tudott a természetről, mind ekkor leste el. Sokszor volt beteg, ezért iskoláit javarészt magántanulóként végezte, édesanyja tanította otthon. Négy évesen már tudott olvasni, főleg klasszikusokat, ezért írta azt magáról, hogy tizenhárom évesen pesszimista aggastyán volt; negyven fölött ismerkedett a kamaszokkal.

Tizenöt évesen megismerkedett Kosztolányi Dezsővel, aki apai barátként bánt vele és irányította költői tevékenységét. Babits megjelentette verseit a Nyugatban, Kodály Zoltán pedig megzenésítette. Igazi költő-zseniként indult pályája.

Pécsett jogot tanult, 1947-ban feleségül vette Károlyi Amy költőnőt. Rengeteget utazott, akkor is, amikor más magyar ember nem hagyhatta el az országot. A következő oldalakon olvashattok arról, milyen helyeken járt a világban.

Hétköznapijai sem voltak szokványosak. Sokszor elmondta, hogy a baglyokhoz hasonlít, mivel nappali élete nagyobb részét átaludta, délután ébredezett, s az éjszaka csöndjében dolgozott.

Voltak évek, amikor hosszú hallgatásra ítélték, versei nem jelenhettek meg. Hosszú ideig dolgozott könyvtárosként. Egyik munkahelyét is bemutatjuk.

Ma a legismertebb magyar költők egyike, hiszen nincs olyan magyar gyerek, aki ne ismerné Bóbitát, vagy ne énekelné Halász Judittal önfeledten:

„Csiribiri, csiribiri
bojtorján,
Lélek lép a lajtorján.”
Versei végig kísérik az életet.

Így indult...

A szombathelyi reáliskola Értesítőjéből tudjuk, hogy a VI. osztályos Weöres Sándor jelentős sikereket aratott nyilvánosan elhangzott verseivel.

Bata Gábor a szombathelyi Hír című újság újságírója meg is jelentette költeményeit, majd elküldte a Pesti Hírlapnak is.

15-16 éves, amikor versei megjelennek a fővárosi lapban, megismerkedik Kosztolányi Dezsővel, aki türelemre, tanulásra inti a zseni költőpalántát.

Visszaemlékezése szerint 18 éves, amikor elküldi verseit Babits Mihálynak a Nyugat főszerkesztőjének. 1932-től itt is megjelennek költeményei. A dyt, Babitsot, Kosztolányit tekintette mestereinek.

Pécsett egyetemi évei alatt a Sorsunk c. folyóirat munkatársa. Ismerkedik a keleti vallásokkal, filozófiával, irodalommal.

Eltávolodik a Nyugat verseszméjétől, a személyes önvallomás helyett a „világ dalát” akarja verseiben megszólaltatni, mert nála a „rögtől a szívig minden dalol.”

Ezért figyelhetett fel rá Kodály Zoltán is, aki megzenésítette verseit. A zenéhez való kötődéséről így írt Babits Mihálynak: „Mostanában kevés verset írok, de annál több vázlatot és mindenféle törmelékét. Zenei műfajokat próbálok meg behozni a költészetbe, a szvit-et már meg is valósítottam. (...) A „fuga”, „invenció”, „szonáta”, stb. poétikai párhuzamát még nem találtam meg. Azonkívül egy „giccs” nevű műfajt akarok csinálni. (...) Egy ilyen giccs-töredékem:

Hol a dzsessz-muri lesz,
Oda fut a dressz meg a fez,
dominó, kimonó, meg a nyílt apacsing,
oda hol a dzsessz-zene lármáz,
oda csoda-sok boka csámpáz,
oda csoda-sok toka ring.”

Utazni jó

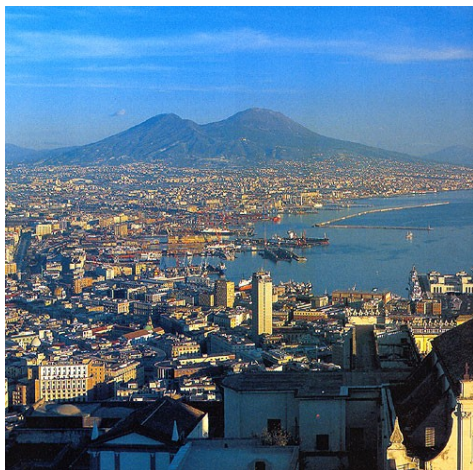
Weöres Sándor nagyon szeretett utazni. Képzeltben és a valóságban egyaránt. 1936-ban megkapta a Baumgarten-díjat, ennek összegéből utazott először a Távolságra 1937-ben. Úti célja nem volt véletlen. Vonzódott a keleti költészethez, kultúrához.

Mi nyomába eredtünk útleírása segítségével. A következő oldalakon bemutatjuk, hogy mit lenne érdemes ma megnézni, ha mi is bejárhatnánk a költő útvonalát.

CSÖNGE, 1937. JAN. 7.

Indulás előtti nap. (A napokban befejeztem "Alvó leány" és "Fű, fa, füst" c. verseimet, örülök nekik. Ma kritikát írtam Jékely könyvéről, szeretettel csináltam, igen hamar ment.) Fáj, hogy el kell menni, mint mindig, ha egy helyet elhagyok. Az íróasztalnál ülök, kilátok a sövényre, sok veréb mozog rajta. Az ég szürke, felhős, az idő aránylag langyos. Sok bosszúságom volt utam előkészítésével, sok zűrzavar volt a valutákkal, papírok megszerzésével, anyámnak elég kellemetlenséget okoztam vele. Elég kevés pénzzel utazom Kelet-Ázsiába; kár. Holnap alighanem szép időm lesz az utazáshoz. Hó nincs, nem is igen volt eddig az idén, kellemes telet hagyok itt.

Nápoly

Nincs szép táj, csak szép formák és szép színek vannak, ezeket pedig bárhol és bármiben meglelheti az ember; az a táj szép, amit alaposan megismerünk, a legkisebb hajtásokig és árnyalatokig, aminek formaadottságait és színlehetőségeit nemcsak meglátjuk, de át is éljük.

Port Said

Port Said tulajdonképpen szigeten van, amit a csatorna két töltése köt össze a tőle kb. 30 km-nyire kezdődő szárazfölddel. Innen a csatorna két partja teljesen kontinentális jellegű: csupa homokszivatag, apró cserjékkel itt-ott; szélhordta homoktorlaszok; elvéve néhány pálmafából álló kis oázisszerű terület. Dacára, hogy nem aludtam, hogy fogcsikorgató hideg van azon a délszaki növényzetű földön, és hogy erős szél fúj: besötétedésig kinn voltam a fedélzeten és a hajóorrban, és lehetőleg mindent megnéztem.

Bombay

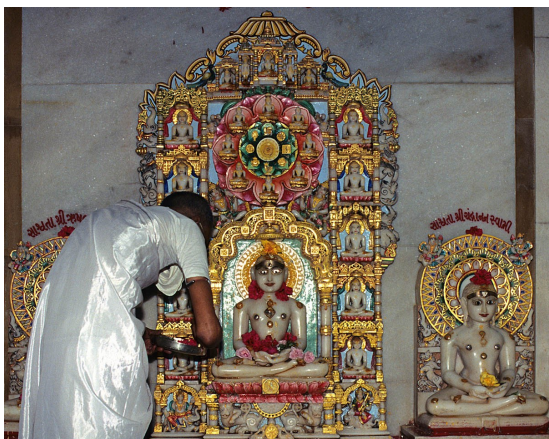
Hamar előttünk Bombay halvány kontúrjai. A part itt nagyon csipkézett, sok a sziget, Bombay is szigeten fekszik. Bombay fekvése nem különösebben szép: sok alacsony sziget és dombor övezi; a város egy hosszabb földnyelven kezdődik, aztán a sziget kiszélesedik, a síkabb részen van a város nagy része, mögötte egy dús zöldű magaslat, Malabar Hill. A hajó végigúszott a város mellett, skatulyaházak és két ízléstelen mór stílt utánozó épület, a Taj Mahal Hotel tömbje és az "India kapuja" nevű diadalív volt feltűnő, a sziget kontinens felőli részén van a főkikötő, itt értünk partot. A kikötő épületénél tarka látvány nyílt. Karvalyok tömege vette körül a hajót, szinte az

A főutcákon sok bank és híres európai cégek (Singer varrógép stb.) fióküzletei; ahol az üzletek cégtábláin a cégtulajdonos neve szerepel, az többnyire hindu vagy arab név, legtöbbször szanszkrit betűkkel is kiírva, néhol arab és párszi betűkkel is.

Elindultunk a "hallgatás tornyai" felé, át a városon és Malabar Hill kókuszpálma-szegélyű tengerpartján. Gyalog, lépcsőn fölmentünk egy dús növényzetű, csupavirág kertbe; szerencsére 1/2 5 előtt érkeztünk; ezen túl senkit sem engednek be a tornyokhoz. A Waggons-Lits Cook kalauzolásával menő utasok egy része elkésett. A párszi temetőgondnok vezetett bennünket, és angolul magyarázott. Teraszosan egymás után következő, nagy munkával készült "függőkerteken" át följutottunk az öt fehér "torony"-hoz.

Ceylon

Legtöbb a kókuszpálma; aztán piros bogyós szágófa; tíz méter magasra is megnövő ízelt szárú bambusznádak; papiruszcserjék, lepedő nagyságú levelekkel; légyökeres fa, ami rengeteg szövevényével kisebb erdőnek is beillik; liánok és nagy húsos levelű élősködő növények a fákon; banán-, kávé-, vanília-, akacia- (szentjánoskenyér, manna- stb.) eucalyptus-, narancs- stb. fák; rengeteg tarka virág a fákon, a nagy kerek levéltányérok borított vizeken és mindenfelé. Több elég nagy folyót, sok patakot és tavat láttam, sok víz van mindenütt. A hegyi tájak, sokvízeséses patakjaikkal az Alpokra emlékeztetnének, ha nem volna gazdag tropikus növényzet mindenfelé.

Láttam elefántfürdetést, a nagy barmok élvezettel fetrengtek az iszapban.

Sok narancssárga tógás, borotvált buddhista pappal találkoztunk; egyetlenegy sárga lepedő az öltözkük, amit ügyesen magukra csavarnak és összetűzögetnek; nagyon artisztikus viselet.

Megnéztünk Kandyban két buddhista templomot

28-án reggel értünk Singapore-ba. Szép fekvésű város. Néhányan autó-körsétát csináltunk délelőtt. A város kínai üzletekkel, kínai fölírásokkal van tele, föltűnően sok a kínai gyerek. Szokatlanul tiszta város. Maláj semmittevők, kínai riksások az utcákon.

Szingapúr

Manila

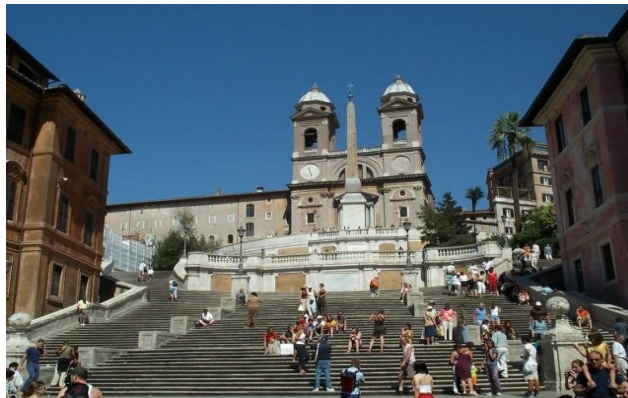
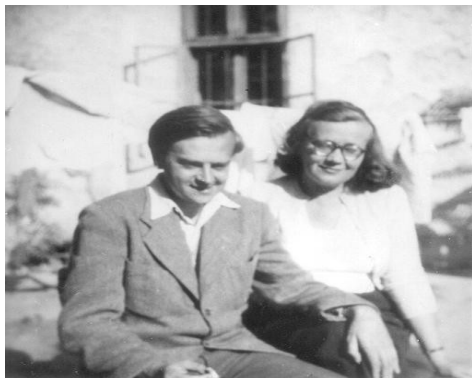
Manila hegyekkel övezett nagy öböl mélyén fekszik, maga a város semmi különös.

Az első napokban bejártam a várost. A kikötő hullámtörőjén és három nagyobb mólóján belül egy új, sivár kis városrész van, itt egyszer éjszaka megtámadtak a sofőrök, de talán rendőr közeledhetett, mert el is engedtek. A kikötői városrész után a 400 éves régi spanyol erődök, várfalak következnek, körülveszik az "Intramuros" nevű ódon barokk spanyol városrészt. A várfalak teteje parkírozott; tunelek kötik össze alatta Intramurost a külső részekkel. Innen balra van a Santiago-erőd

1947-ben feleségül vette Károlyi Amy költőnőt. Násútra Olaszországba utaztak, Firenzében, Rómában és Cataniában töltötték az időt kint élő magyarok, többek között Ferenczy Erzsi és Ferenczy Béni társaságában.

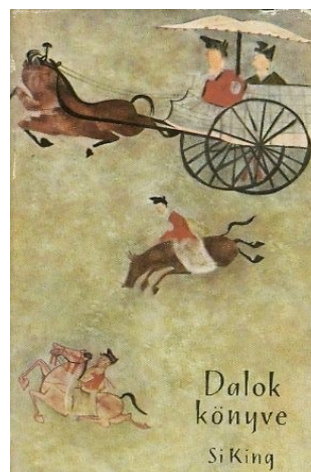
Catania

Weöres 1959-ben két hosszabb utazást is tett feleségével: májusban Kínába, ősszel pedig Görögországba látogattak.

Weöres Sándor szerette a kínai irodalmat. Versfordításai a Dalok könyve c. kötetben jelentek meg.

Görögország

1965-ben eljutott New York-ba is.

Kocsi és vonat

*Jön a kocsi, fut a kocsi:
Patkó-dobogás.
Jön a vonat, fut a vonat:
Zúgó robogás.*

*Vajon hova fut a kocsi?
Három falun át!
Vajon hova fut a vonat?
Völgyön, hegyen át!*

*Zim, zim, megy a gép, megy a gép,
Fut a sinen a kerék,
Forog a kerék,
Zum, zum, nagy az út, nagy az út,
Fekete az alagút,
A masina fut.*

A költő kertjében

Összegyűjtöttük a költő verseiből a legtöbbször előforduló motívumokat, hogy megismerhessük az általa látott és megélt világot.

*Egy szép madár
az ablakomra koppan
s már messze száll.
Mint kőből készült rózsaszál,
szívemben oly mozdulatlan
egy szép madár.*

*Egy szép domb
ide-kéköl
lágy hajnali fényben,
hűsölni és
jóllakni
ottan lehet nékem.
Fényes kert
almát terem,
tarka, mint az élet,
ott az apa
és anya
hét gyerekkel élhet.
Domb lejtőn
kelet felől
csupa szilva, szőlő,
édes-piros
szép gyümölcs
napsütésben megnő.*

Bogár

*Diólevélen halk futam:
hat láb; négy recés szárny suhan
és két gömb-végű csáp kutat
a levél síkságán utat.*

Mély erdőn....

Őszi ködben zúgó ötven nyárfa
ötven dal van törzsetekbe zárva.

Őszi éjjel
izzik a galagonya
izzik a galagonya
ruhája.
Zúg a tüske,
szél szalad ide-oda,
reszket a galagonya
magába.

Hogy ha a Hold rá
fátylat ereszt:
lánnyá válik,
sírní kezd.

Őszi éjjel
izzik a galagonya
izzik a galagonya
ruhája.

Erdőt járunk, árkot lépünk,
bükkfa-lábunk, venyige-térdünk,
szél se tudja merre térünk,
jegenye-sudaras utakon élünk,

Szélroham

Láttad-e a fát,
mikor hirtelen
szél karolja át?

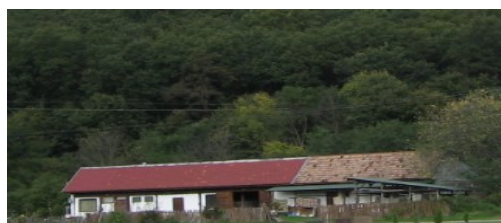
Ahogy birtokba veszi
láthatatlan
áradatban:
egyik oldala csupa rezgés,
míg a másik még moccanatlan.

A bodzavirág mért oly hallgatóg,
a patak mért csörög: ő tudja csak,

Két csönd

A hegylejtői házat
körülkeríti erdő,
körülkeringi felhő.
Az ajtajában összeér
a külső csönd s a belső.

Eltévedt gyerekek

*Mentünk a mezőn
s egyszer valahol
elveszett az út
lépteink alól,
minden csupa fű,
derekunkig ér
tenger vadvirág,
zsálya, pipitér,
nem látszik torony,
erdő rejti el,
eztán nincs nekünk
távol se közel,
jó és rossz irányt
semmi sem mutat,
nem leljük soha
többé az utat.*

*Kicsi őz, fuss ide,
a gyeper itt szép üde,
takaró vállamon,
a felét rád adom.*

A tüskésdisznó

*Az éjszakában
halk nesz hívogat:
sündisznó tipeg
a bokrok alatt.*

*Nem fél, nem ijed:
ha veszély van, hát
tüskés gömbbé
behúzza magát.*

*Repüljön más
a felhők alatt—
ha élni akar,
egyhelyben marad.*

*Fülemüle, fülemüle, gyönyörű madár,
szólal, szólal, szólal már.*

*Pittyen a fészék, zörren az ág,
moccan a hegyeken a hajnali láng.*

*Jegenyefa-jegenyefa-jegenyefa-lánc,
sima út szélén kettős ránc.*

*Denevér, bak-egér, északi szél,
kondul az óra, megszöktél,*

*Három mérföld és egy fél
hosszu hajamba mért téptél?*

*Fülemüle, fülemüle, gyönyörű madár,
hallgat, hallgat, hallgat már.*

*Mély erdőn
Ibolya-virág,
Elrejt jól
A boróka-ág.
Minek is rejt az az ág,
Gyere, tágas a világ,
Mély erdőn
Ibolya-virág.*

Az illatos ibolya a tavaszt jelentő friss ibolyacsokrok virága. Legyökerező indákkal terjed. Főleg a közephegységi erdőkben gyakori, de a Dunántúlon sem ritka. Száritott levelei, gyökere és virágai köptető, nagy adagban hánytató hatásúak. Virágából illatszert készítenek. Erdőink, réteink pusztáink gyepeiben sok ibolyafaj található.

Vízvilág

Duna mellett kópár fa,
rászállott a madárka,
rászállott a madárka,
vízre hajló ágára.

Kettőnket, te madárka,
Csak elbír a kópár fa,
Ráülünk az ágára,
füttyülünk a világra.

Gyöngy az idő vándoroljunk,
nincs szekerünk, bandukoljunk,
lassu folyó ága mellett
járjuk a halk fűzfa-berket.

Este a láb gyöngye, fáradt,
lombok alatt nézünk ágyat.
Szöcské-bokán jó az álom,
száll a világ lepkeszárnynon.

Brekekek
brekekek
brekekek!

Gyere bujj
viz alá
ha szeretsz!

Ideleenn
soha sincs
vad idő!

Ideleenn
sose hull
az eső!

Tó vize, tó vize csupa nádszál,
egy kacska, két kacska odacsászkal,
sárban ezer kacska bogarászik,
reszket a tó vize, ki se látszik,

Úl a Horgász hosszú bottal,
mint egy szobor, oly nyugodtan.
Majd a karján mutatja:
Ekkora volt a potyka!

Éren-nádon síkló kúszik,
kicsi patak-ágyon vizicsibe úszik,

Hajló nád közt kötélcs zizzen,
vizicsibe-népét tereli a vízben.

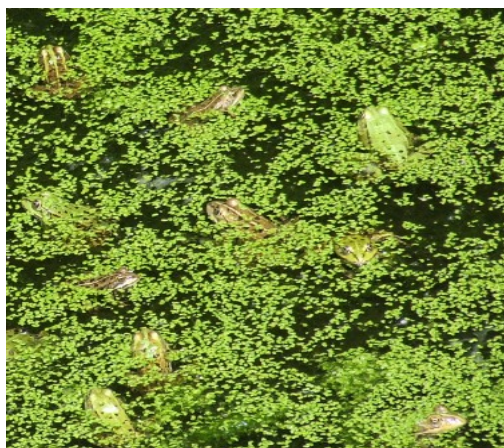
Ér tükreben látszik az ég is,
fejetetején a vizicsibe nép is.

Síklók, békák, pókok látják
vizicsibe-pásztor vizicsibe-nyáját.

Réti csiga, réti csiga,
fejeden a hegyes iga,
hátadon a héj-kupola,
hova visz a nyár?
„Hét arasz a rönk teteje,
beszövi a mohá ere,
öntözi a fűz levele,
párom odavár.”

Béka a fa tövén,
ezeréves, csoda vén.
Ugrik a kővön át,
keresi a vacsorát.

Nem kell neki libamáj,
szunyogokra foga fáj.
Nem kell neki tele tál,
bogarakat vacsorál.

A békáknak vagy farkatlan kétéltűeknek, 5000-nél is több fajuk található meg nálunk. Közös jellemzőjük a fark hiánya kifejlett állapotban, a lapított test, a viszonylag gyenge elülső és izmos, hosszú ugrólábbá fejlődött hátsó végtagok, a düledt szemek. Mind ragadozók vagy rovarevők.

Klinszky Lara

Falu és város

Faluvég

Benn a szoba, hol az árnyék
csillogó tükörbe néz.
Szélső ház ez. Kinn a tájék,
zöldes messzeségbe vész.

Szögletes ablakkeretben
él a síkság, mint a kép,
csikó nyargal, madár röppen,
hol a semmi volt elébb.

Hol a semmi volt az első,
szellőt, záport álmodott,
tárult és zárult a felhő,
vagy szétszabdaltan futott:

ott fölbukkan két szikár ló
és mögöttük a szekér,
rajta ember, ponttá váló,
ahogy elnyeli a tér.

Benn árnyék hull a tükörbe,
négy fal őrzi a szobát,
egy légy jár a lámpán körbe
a zárt közelségen át.

Külváros

A szárító-kötélen
csattognak a vizes ruhák,
Közöttük átbújó fejem
fehér szárnyak mögött
zöld füre lát,
tégglákra és gyomokra
közeli kerítésre:
ott kezdődik az utca,
a villamos-sínek,
gyér forgalom,
néhány járókelő,
kik tünedeznek
a szeméttel rakott föld
s a fellegek közén.

A tájrongáló

Ez pedig itt senki más:
fasorok irtója,
mesebeli fanyüvő
késői utóda,
csillog-villog kezeiben
a hatalmas balta,
s hol jegenyest talál:
uccu neki rajta!
Nem kell nekünk bükk, se tölgy,
legyen az út széles,
modern világforgalom
roppant terebélyes,
vágta a gépkocsi
fátlan sivatagba,
úgyse néz a bent-ülő
se jobbra, se balra.

Játék

Egészítsd ki a hiányos verssorokat!

Itt Magyarország nagy
tájainak a neve hiányzik!

Ide magyar városok neveit
kell beírnod!

*A lombos fa lombtalan,
megdermedt a.....
mégis zöldell télen is
a fenyőfa sátra.*

*Parttól partig vastagon
befagyott a
Jégen pengő harsanás:
kanyarog a rianás.*

*.....-ban dér hull
a dombtetőre,
kopog a kőrön
a varju csőre.*

*Fehér a
véges-végig,
a hóból itt-ott
nád feketéllik.*

*..... a verebek,
kopár fákon pont-sereg.
Jégszakállas ablak-rácsok,
Kaptatókon, hupogókon
szánkáznak a srácok.*

*..... az ország déli városa,
néha télen is meleg van itt,
Jakabhegy és Tettye hajlatán
januárban hóvirág virít.*

*Köddel száll a téli este
a füstölgő.....
feketíti, beborítja
a köd-dunyha, füst-kalitka.
Fedi neonfényes felhő,
Mint a piros lámpaernyő.*

Mátra, Balaton, Somogy, Hanság

Megoldás:

Mesevilág

A meséről

A meséhez mennyi unalom kell,
 hogy a boszorkányos madarak
 röppenjenek izgatott seregben
 s aprót-nagyot mutassanak,

A meséhez mennyi szájalom kell,
 mennyi gyűlölet és sérelem,
 hogy a gonosz mind pokolba vesszék,
 a jó végül győzelmes legyen.

A meséhez mennyi bizalom kell,
 hogy kavics-mód sok legyen a kincs,
 és a mondott rózsa illatozzék,
 és nyisson az álmodott kílincs.

A meséhez mennyi félelem kell,
 kályha mellett, hol semmi veszély,
 minden zugból manó leskelődjék,

A tündér

Bóbita, Bóbita táncol,
 körben az angyalok ülnek,
 béka-hadaok fuvaláznak,
 sáska-hadaok hegedülnek,

Bóbita, Bóbita játszik,
 szárnyat ígéz a malacra,
 ráül, ígér neki csókot,
 röpteti és kikacagja.

Bóbita, Bóbita épít,
 hajnali köd-fal a vára,
 termeiben sok a vendég,
 törpe-király fia-lánya.

Bóbita, Bóbita álmos,
 elpihen őszi levélen,
 két csiga őrzi az álmát,
 szunnyad az ág sűrűjében.

Óg és Móg

Ógban és Mógban jártam,
 mekkora város Óg!
 Három harangtornyában
 kilenc pár csizma lóg.

Móg vára véle szemben
 picinyke mint a tű,
 ott kürtnek öltözötten
 sétál egy hegedű.

A béka-király

Nád alól, és gőz alól
 Vízi várból nóta szól,
 Vízi várban zöld kövön
 Dalol Ung király –

Hallja kinn a sima rét
 Ung királynak énekét,
 És nótára hajladoz
 Lepke és fűszál.

A manó

„Szemem piros, szám fekete,
 nem láttalak három hete...”

Szekrény –árnyon álldogál,
 átlátszó mint egy pohár.
 „Gyere ide árnyék-mester,
 hadd foglak meg szőröcsipesszel!”
 Megroppantja a butort,
 eltünik és ott se volt.

Játék

Egészítsd ki népszerű mesefigurákkal a hiányos sorokat!

.....
 Seprű nyélre ülök,
 Viharban repülök,
 Alattam az utak,
 Giliszta mászások,
 Alattam a hegyek,
 Vakondák túrások,
 Alattam a folyók,
 Kúszó ezüst kígyók,
 Alattam a házak,
 Piros szürke bogyók,
 Tokajnak hegyére
 A leg-tetejére

..... társimhoz

Szállok mulatozni,
 Varangyokat enni.
 Kén lángokat inni.
 Fejér tsetsemőnek
 Fogom ballik lábát
 S többül le-nyiszálom,
 Szikrán meg-pirítottom.
 Ha oda nem érek,
 Repülvén le-húllok,
 A mezőn ki-nyúllok,
 Darabokból össze szednek,
 El-temetnek,

Iszapos tóból
 száz karika száll,
 a
 odalenn pipál,
 folyton füstöl
 hét fekete szája,
 fűzfagyökérből
 hét öblös pipája,
 békalencséből
 vágott dohánya,
 vizitök-levélből
 hét hálósipkája.
 Amikor haragos,
 kavarog a katlan,
 hét pipakupakja
 nagyot csattan.

Kedvenceink

Kutya

Ismersz-e, mondd?

*A bundám barna volt,
fehér sáv volt a homlokomon,
mint a lámpás a pejlovakén
és mint az égen a Hold.*

*Mozgott a fülem,
amikor rászállt a légy.*

*Morgott az orrom,
amikor szaglászta a légy után.*

Emlékszel?

Te még síró-baba voltál.

Én ott bókászta a bölcsőd körül...

*elkergettem a kotlóst,
hogyhá feléd közelített.*

Később

a hátamon is lovagoltál.

Egyszer le is estél.

Engem rakta meg a rémületben.

A kezedből ettem.

*Kicsi kezéd volt, halványpiros
és néha sáros, néha homokos.*

*Egészen nyeltem le a falatot,
nagy-nagy falánk kutya voltam.*

Ismersz-e?

*Egyszer ...világos este volt,
télihold...*

vonítottam az égre, a Holdra.

*Árnyékom hosszan úszott utánam,
mint mikor ló pusztult a háznál
és elcipeltem a belet.*

*Hallottam a hangodat akkor,
elővágattam a kazlak közül,
táncoltam melletted, ugattam.*

Emlékszel?

Aztán éjjel

a kertek közt csavarogtam.

Doronggal hátba vágta, akkor.

Elgömbült a gerincem,

a bundám mocskos lett és fakó.

Beteg kutya lettem.

Agyonlövettek,

Akkor, vacsoránál

csak lassan járt a szájakhoz a villa.

A kisasztalnál ültél te külön.

Kip-kop: a lábaiddal

harangoztál nekem,

kip-kop.

Emlékszel?

Mióki

*Mióki macska hol marad?
Kinn billeg a kertben a hárs alatt.*

*Az is lehet: félszer fedelén
tanít nyávogni baglyokat.*

*Vagy holdvilágnál leveleket ír,
születésnap meghívásokat.*

*Vagy jegenye csúcsán üldögél,
hintázik, hol felhő szalad.*

*Vagy kukcsol a kémény legtetején
és szemlél messzi világokat.*

*Tán fönna a tejúton lépeget,
talpára csillag-por tapad.*

*Mióki macska, gyere haza,
megtöltöm tejjel csupodat.*

Macska-induló

*Kurrogj, kurrogj, kormos macska,
cirregj, cirregj, cirmos macska,
baktat hat vad vak, bak macska,
sok pettyes láb, száz karmocska.
Jobbra át, balra át,
agyon marjuk a kutyát,
nyiaú-úu!*

*Nyávogj, nyávogj, nyavalyás macska,
pisszegj, pisszegj, pikulás macska,
akj beteg, pikulálhat,
szedjen macska-pilulákat.
Hátra arc, nagy kudarc,
nem marunk, ha te se marsz,
nyiaú-úu!*

*Vöröshajú lányok,
mint a gondolat,
felroppennek éjjel
holdvilág alatt.*

*Este vizet hoznak,
szalmát, tűzfát,
sűrögnek, kacagnak,
mint a jó család,*

*kísöpri az udvart,
csakugy bizsereg -
ki hinné, hogy éjjel
hol vannak ezek!*

*Manci, a nagyobbik,
füstön lovagol;
Joli most bújja ki
az eresz aló.*

*Vöröshajú lánnyal
ne kezdj sohasem...*

*Fogjátok meg – ott száll -
viszi a szívem!*

Babona

E ritka hajszínt évszázadokig lengte körül mindenféle mítosz és tévhit.

A középkorhoz hasonlóan már Egyiptomban sem jelentett sok jót, ha valaki vörös hajúnak született, ugyanis nagy valószínűséggel boszorkánynak vagy rossz szellemek által megszállt embernek tekintették őket, és a büntetésük nem más volt, mint a máglyahalál.

Ehhez képest a görög mitológiában úgy tartották, hogy a vörös hajúak (főleg a nők) vámpírrá válnak haláluk után. A boszorkányüldözések idején a ritka hajszín miatt könnyen foghatták a vörösökre, hogy az ördög szolgálói vagy katonái, akik azért vannak itt, hogy bűnbe vigyék az embereket. Később is még számos babona terjesztette róluk, hogy többek között balszerencsét hoznak, így érdemes elkerülni őket, hirtelen haragúak, boszorkányok - de mindenesetre rendkívül veszélyesek. Szegény vörös hajú embereknek rengeteg babona ellen kellett már megküzdeniük.

Ebből lett elege néhány fiatalnak a skóciai Edinburgh-ben, ahol megrendezték az **első felvonulást a vörös haj elfogadása érdekében**.

Több mint száz érintett vonult fel az utcákon, élükön a rendezvény kiötlőjével, Shawn Hitchins kanadai komikussal, aki elmondta, hogy a mai napig érik őket atrocitások hajszínük miatt. Mivel már ez az első felvonulás is nagy sikert aratott, Hitchins terve szerint minden évben megrendezik majd, hiszen a vörös hajúak egy nagy családot alkotnak, hajszínük pedig épp elég okot ad az ünneplésre.

Venter Szonja

*Bestiarium**A krgak.**A graoo.**A murragro.**A kurgurot.**A bembemtit.**A golermull.**Az ologanli (vagy koleramadár).**A brbah.**A tüti (vagy kerti tigris).**Az oao.**A trkkalakala.**Az ambamba.**A dzsenbimbi.**A mboh.**A tiptik.**(folytasd)*

Emberi kapcsolatok

Nélkülözhetetlen, hogy megfelelő kapcsolatunk legyen emberekkel.

Az, hogy jól kijövünk társainkkal, hathat lelki egészségünkre is.

Boldogságunk nagyrészt emberi kapcsolatainkból fakad. Ugyanígy problémáink többsége is ebből származik. Minden munkánk és kívánságunk más emberek létével függ össze; olyan ételeket eszünk, ruhákat hordunk, amelyeket mások készítenek. A legtöbb dolgot, amit tudunk és hiszünk, más emberek közöltek. Mindegyik ember a társadalom tagja. Hogy az egyes ember mit ér a társadalomnak, az attól függ, hogy érzése, gondolatai és tettei mennyire irányulnak a többi ember létének előmozdítására.

A kapcsolatteremtő készség

Az embert az iskolában megtanítják írni, olvasni, számolni, de figyelni és főleg odafigyelni senki sem tanítja!

Figyelmünk ne legyen passzív hallgatás. Az odafigyelés mindig aktív. Ennek megtanulható, begyakorolható fogásai vannak. Fegyelmezd a figyelmed!

Az emberek átlagosan 120 szó/perc sebességgel beszélnek. Viszont gondolkodni 4-500 szó/perc sebességgel tudunk. Van tehát bőven kapacitás az elkalandozásra. Ezt az időt kell pozitívan kihasználni. A következőkre:

Anticipálj!

Magyarul: próbáld meg előre látni, mi lesz a partnered következő szava, mondata. Hová akar kilyukadni.

A rossz főnöknek tíz percig mesél a beosztott a nagynéniről, aki szegény megint kórházban van. A jó főnök már egy perc után „anticipálja”, hogy a mese egy szabadnap érdekében folydogál. Ha ekkor maga ajánlja fel a szabadnapot, az dupla haszon: nyert kilenc percet és ő a megértő feljebbvaló.

Jegyzetelj!

A folyó beszéd szinte mindig túlbiztosított. (szakszóval redundáns) Ismétlésekbe, körülírásokba, példalózásba bocsátkozunk. Erre szükség van a megértés érdekében, de már a felidőzéshez szükségtelen. A jegyzetelés a lényegre hivatott rögzíteni. Egyben annak is bizonyítéka, hogy figyelsz a másikra, fontosnak tartod a közlendőjét.

Értelmezz!

Nem csak a diplomáciában működik az a gyakorlat, mely szerint a szavak a gondolatok elrejtését szolgálják. A mondatok értelme gyakran kimondatlan. Ki kell bányászni a szövegből.

Figyelj a testbeszédre!

Ez egy külön kommunikációs csatorna. A testbeszéd megerősíti vagy cáfolja a kimondott szavakat. Egyszerre kell értelmezni a hallottakat és látottakat.

Tolmácsolj!

Mindenki saját szótárat, értékrendet használ tapasztalatainak rendezésére. Ezért szinte szó szerint le kell fordítani önmagunk számára a híreket és eseményeket. Amit nem fordítunk le, azt nem vagyunk képesek megjegyezni. Arra nem emlékszünk. Ezt a fordító munkát az agy automatikusan végzi, de jó, ha tudatosan is besegítünk. A kulcsszó hozzá: azaz, vagyis.

Létesíts szemkontaktust!

Időnként, de ne hosszán és mereven, nézz szembe a partnerreddel. Részint le lehet olvasni a másik arcáról, hogy őszintén gondolja-e amit mond. Másrészt érzi, hogy figyelsz rá. Továbbá meglátod, hogy mikor lehet, illetve szükséges (illik) megszólalnod.

Hümmögj!

A partner szövegének követése úgynevezett továbblendítő hangokkal és kifejezésekkel a legtöbb kultúrában bevett szokás. Annál jobb, minél sokszínűbb a repertoár. A sztereotip „aha” monoton ismételtetése inkább az oda nem figyelés jele.

Kérdezz!

Jó bizonyítéka a fokozott figyelemnek a megfelelő helyen alkalmazott közbekérdezés. „Ezt meg hogy érted?” „Ez tényleg így volt?” „Szerinted komolyan gondolják?” Persze a kérdéseket nem szabad elcsépelni, mert a kellemes kommunikáció legfőbb ismérve a spontán közvetlenség. A partner könnyen észreveheti a hamisságot.

Carnegie, aki a múlt század kezdetén szegény bevándorlóként indult, és több mint 500 millió dolláros vagyont gyűjtött, egyszer azt mondta:

„Többet fizetek azért a képességért, hogy valaki kijön másokkal, mint bármi más dologért.”

(Forrás: Brian Tracy)

Így meg úgy

*Furcsa ember az irigy,
Torkán mérges a mirigy,
Egyszer úgy, egyszer így,
Az irigynek sose higgy.*

*Furcsa ember a hazug,
Nyelve csípős, mint a lúg,
Egyszer így, egyszer úgy,
Hogy igazat sose tudj.*

Bíztatás

*Hét-pupu zivatar,
felássuk a kertet.
Ki dolgozni nem akar,
gyümölcsöt se nyelhet.*

*Hét- karu zivatar,
Felmossuk a konyhát.
Ki dolgozni nem akar,
meghúzzuk a kontyát.*

*Hét- fejű zivatar,
tanuljuk a leckét.
Ki tanulni nem akar,
vegyen más fejecskét.*

Pletykázó asszonyok

*Juli néni, Kati néni
-letye-petye-lepetye!
üldögélnek a sarokba,
jár a nyelvük, mint a rokka
-letye-petye-lepetye!*

*Bárki inge, rokoltyája
-letye-petye-lepetye!
lyukat vágnak középebe,
kitűzik a ház elébe
-letye-petye-lepetye!*

Könyvtárban

A költő mindennapi megélhetését könyvtári munkája jelentette. 1941-ben megbízzák a pécsi Városi Könyvtár vezetésével. 1943-tól az Országos Széchényi Könyvtárban, majd a világháború után a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárában dolgozott.

Itt az Országos Széchényi Könyvtárról olvashatsz.

Az Országos Széchényi Könyvtár

Ez a könyvtár a budai Várnegyedben található.

Története:

A gróf Széchényi Ferenc által 1802. november 25-én megalapított első nemzeti közintézményünk, az Országos Széchényi Könyvtár mintegy 15 000 nyomtatott könyvet, 1200-nál több kéziratot, sok száz térképet, címereket, metszeteket tartalmazott, s más bel- és külföldi tékák mintájára érmegyűjteménnyel is rendelkezett. Alapítóokmánya 1802. november 26-án nyerte el a királyi megerősítést, s 1803-ban Pesten nyitották meg a látogatók előtt. Az intézmény fenntartásához szükséges pénzügyi alap megteremtését a társadalom magára vállalta. Országgyűlési felhívásra a vármegyék és városok közönsége előbb önkéntes felajánlások, majd kötelező járulék formájában bocsátotta rendelkezésre a legszükségesebb összegeket.

Gyűjteménye:

A könyvtárban található a magyar szerzők által írt művek legteljesebb gyűjteménye: például közel 600 kiadvány Petőfi Sándor műveiből és több, mint 3000 kiadvány Jókai Mór munkáiból. Híres történelmi személyek, mint Kossuth Lajos vagy Madách Imre könyvtári szintén értékes részei a könyvtárnak. A könyvtár őrzi a legrégebbi magyar összefüggő szöveget, a Halotti beszédet, az első fennmaradt, ismert magyar verset, az Ómagyar Mária-siralmat, az első magyar törvénykönyv legrégebbi fennmaradt kéziratát, valamint 32 corvinát Mátyás király könyvtárából. Kölcsey Ferenc kézírásával a magyar Himnusz kéziratát és más kéziratot.

A könyvtárban négy szint látogatható. Az ötödik, azaz a főbejárat, hatodik szint, a hetedik szint az olvasóterem birodalma, a nyolcadik, amely konferenciáknak, nagy rendezvényeknek ad helyet.

Kada Laura

A szerkesztőség legkedvesebb versei

Paripám, csoda szép pejgó— „ A lovak közel állnak a szívemhez, fantasztikus állatok.”

Vendl Bernadett

A Tündér— „E vers elolvasása után csak úgy szárnyal a képzelet”

Nagy Dóra Hanna

Galagonya— „Kisgyerekkorom legkedvesebb verse.”

Kada Laura

Vöröshajú lányok—“Érdekel a babonáság, az emberi kapcsolatok.”

Venter Szonja

Fiúk, lányok—“ Különbözőek vagyunk.”

Boronkai Nóra

Kamaszkor—“Nem kedvelem a gúnyolódást, csúfolódást.”

Orova Keve

Buba éneke—“

Nagy Kristóf

Kutya—“ Rólunk szól.”

Lindmayer Áron

Hirdetés

Írni és olvasni tudó és szerető újságírókat keresünk.
Munkanapunk minden szerda délután 14- től 16-ig, vagy
ameddig a kedvünk tartja.

Csatlakozz!

E lapszámot írták, szerkesztették: Ley Flóra, Boronkai Nóra, Lindmayer Áron, Nagy Kristóf, Klinszky Lara, Vendl Bernadett, Nagy Dóra Hanna, Kada Laura, Orova Keve, Szóke Maximo, Pozsonyi Virág Anna, Venter Szonja,

Egy kicsit javította: Kónya Emőke és Sörös Marianna

Készült: 2013. október

Szójátéktár—Próbáld ki magad!

Intarzia

A mondatokban olyan betűcsoportok vannak, amelyeket összeolvasva gyümölcsök nevét kapjuk.

Minden mondatban egy gyümölcs rejlik.

- A peredi óvodások úszóleckét vesznek.
- A tanító néni megjutalmazta az ügyes diákot.
- Karesz, ő lődörgött az iskola körül.
- Mértanórán a kör területéről tanultunk.
- Az öcsém meggyőzi mindig aput a maga igazáról.

Ki a párja? Nevezetes irodalmi hősök és hősnők párpai kerestetnek. Ismered őket?

Trisztán és..... és Éva

Csongor és..... és Juliska

Orpheusz és..... és Iluska

Antoniusz és..... és Vicuska

Kínrímelő

Keresd a rímet!

Ha szükséges e késsel
gyógyítani ne.....!

Fenn a magas kékes égben,
megférnek már békes.....

Hová lett a haj, Dani?
Vagy nem vagy már.....?

Amit a csapat értékel,
kemény munkával.....

Pihenhet már Adél,
hisz itt van a

Ne bosszantsd Karolát,
mert sohasem

Mai ebéd lelke sült tök,
Bizonyára

Hol kezdődik, hol végződik?

Olvasd úgy, ahogy Neked tetszik!

Jó szórakozást!

a hangok illata

az illatok íze

a színek hangja

az ízek színe

a hangok íze

az ízek illata

az illatok színe

az ízek hangja

a színek íze

a hangok színe

a színek illata

az illatok hangja